

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 23

**přijatý na základě písemných vyjádření členů poradního sboru k podkladům
rozeslaným 10. 1. 2006**

Vydání příkazu na základě kontrolního protokolu podle § 150 odst. 2 správního řádu

Podle ustanovení § 150 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., může být v řízení o vydání příkazu jediným podkladem kontrolní protokol pořizovaný podle zvláštního zákona tímž správním orgánem, který je věcně a místně příslušný ke správnímu řízení navazujícímu na kontrolní zjišťování, pokud protokol pořizoval ten, kdo může být oprávněnou úřední osobou. Pokud však zvláštní právní úprava nebo vnitřní předpisy správního orgánu obsahují odchylnou úpravu, kdy např. kontrolu provádějí jiné osoby než ty, které jsou oprávněny k úkonům v navazujícím správním řízení, § 150 odst. 2 správního řádu se nepoužije.

Odůvodnění:

Členové poradního sboru se zabývali otázkou, zda lze v činnosti inspekce využít ustanovení § 150 odst. 2 správního řádu. Plněním kontrolních úkolů inspekce jsou pověřeni inspektoři, kteří podle § 15 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, pořizují o kontrolních zjištěních protokol obsahující popis zjištěných skutečností a označení právních předpisů, které byly porušeny. Tento protokol je podkladem prvoinstančního správního orgánu, kterým je místně příslušný inspektorát, pro správní řízení. Správní řízení zahajuje a v jeho rámci ukládá rozhodnutím pokutu ředitel místně příslušného inspektorátu. Je tedy otázkou, zda lze inspektora považovat za oprávněnou úřední osobu ve smyslu § 15 odst. 2 správního řádu, a pokud nikoli, za jakých podmínek by bylo možno aplikovat ustanovení § 150 v činnosti inspekce, když jediným podkladem pro správní řízení je kontrolní protokol.

Podle ustanovení § 150 odst. 2 zákona správního řádu *může být v řízení o vydání příkazu jediným podkladem kontrolní protokol pořizovaný podle zvláštního zákona tímž*

správním orgánem, který je věcně a místně příslušný ke správnímu řízení navazujícímu na kontrolní zjišťování, pokud protokol pořizoval ten, kdo může být oprávněnou úřední osobou. Podle ustanovení § 15 odst. 2 správního řádu jsou oprávněné úřední osoby takové osoby, které jsou oprávněné k provádění úkonů v řízení podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu.

Správní řád jako obecný předpis upravující správní řízení nestanoví, kdo může být v daném případě oprávněnou úřední osobou a je tedy obecně vnitřní věcí jednotlivých správních orgánů, kdo je v konkrétním řízení stanoven jako oprávněná úřední osoba k provádění úkonů v konkrétním řízení. Pokud by zvláštní právní úprava stanovila konkrétní pravidla omezující toto vymezení oprávněných úředních osob, musela by být respektována.

Zaměstnanci Státní zemědělské a potravinářské inspekce pověřeni plněním jejích kontrolních úkonů (inspektoři) pořizují o kontrolním zjištění protokol ve smyslu ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. K tomu jsou oprávněni podle § 4 a násl. zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Sankci na základě výsledků kontroly uvedených v protokolu uloží podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 146/2002 Sb. příslušný inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Na toto řízení se vztahuje správní řád. Z dotazu vyplývá, že (pravděpodobně podle vnitřních předpisů) řízení zahajuje a sankci ukládá ředitel místně příslušného inspektorátu. Řízení, ve kterém případnou sankci uloží, však vychází z kontrolních zjištění provedených příslušným inspektorem.

Podle názoru poradního sboru podle § 150 odst. 2 může být kontrolní protokol jediným podkladem pro rozhodnutí, pokud byl pořízen tím, kdo by mohl být oprávněnou úřední osobou v navazujícím správním řízení. Při splnění této i ostatních podmínek uvedených v § 150 odst. 2 není v navazujícím řízení třeba provádět zjišťování stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu a lze rozhodnout formou příkazu. Obdobná úprava, kdy osoba provádějící kontrolu je následně oprávněna k uložení povinnosti je v případě Státní zemědělské a potravinářské inspekce stanovena v § 5 zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je možné, aby inspektor na základě výsledků provedené kontroly zakázal určitou činnost nebo uložil jiné opatření k nápravě. Pokud kontrolovaná osoba s uloženým opatřením nesouhlasí, může proti němu podat námitky, o kterých rozhoduje ředitel inspektorátu.

Částečně odlišná konstrukce je stanovena v případě vyřizování námitek proti protokolu podaných kontrolovanou osobou podle § 18 zákona č. 552/1991 Sb., o státní

kontrole, ve znění zákona č. 501/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím správního řádu. Podle tohoto zákona o námitkách rozhoduje sice také vedoucí kontrolního orgánu, ale kontrolní pracovník může o námitkách sám rozhodnout, jestliže jim v plném rozsahu vyhoví. Jestliže je do tří měsíců od doručení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou správní řízení o uložení sankce nebo opatření v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu, může kontrolní pracovník nebo vedoucí kontrolního orgánu rozhodnout, že se námitky vyřídí v rámci tohoto správního řízení; je-li ke správnímu řízení příslušný jiný správní orgán než kontrolní orgán, může kontrolní pracovník nebo vedoucí kontrolního orgánu rozhodnout o tom, že se námitky předávají tomuto správnímu orgánu.

V praxi Státní zemědělské a potravinářské inspekce je prováděním kontrolních úkonů pověřena zcela odlišná skupina osob, než vedením pozdějšího správního řízení o pokutě a organizace a vnitřní předpisy tohoto správního orgánu tedy aplikaci § 150 odst. 2 správního řádu neumožňují.

Nemožnost aplikace odstavce 2 však neznamená, že by obecně v uvedených řízeních nemohl být využit institut příkazu podle § 150 správního řádu. Z § 150 odst. 2 též nelze dovodit, že v řízeních zakončených vydáním běžného rozhodnutí (nikoli příkazu) by mohl být kontrolní protokol jediným podkladem pro rozhodnutí bez splnění dalších podmínek. Jak v řízení o vydání příkazu, v němž nebude aplikován § 150 odst. 2, tak v běžném správním řízení, je správní orgán vázán povinností uvedenou v § 3¹, § 50 odst. 2 a 3² a v dalších souvisejících ustanoveních.

¹ § 3: „Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.“

² „(2) Podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Jestliže to nemůže ohrozit účel řízení, může na požádání účastníka správní orgán připustit, aby za něj podklady pro vydání rozhodnutí opatřil tento účastník. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.“

(3) Správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.“